

1. רואים נכוחה - הכרה בחטא

המושג חטא מכוון למעשים שליליים או פעולות שגרמו להחמצה או נעשו מתוך כוונות רעות.

נאום ראש הממשלה נפתלי בנט במליאת הכנסת (טקס הזיכרון לרצח יצחק רבין, אוקטובר 2021)

"שני לקחים גדולים עולים מהרצח ומהתקופה: האחד - גם אם אתה בטוח במאה אחוז בצדקת דרכך ואתה פשוט בטוח, שהצד השני שוגה, יש קווים אדומים שבשום אופן לא חוצים, לא משנה מה. אלימות, מכל סוג, היא מחוץ לתחום, נקודה.

הלקח השני הוא שאסור להשחיר קבוצות בישראל או להאשימן בחטא היחיד. אני רוצה להדגיש - הלקח הוא לא שצד כלשהו צריך לוותר על ערכיו, על האידיאולוגיה שלו או על אמונותיו, בגלל הרצח. הרצח כשלעצמו לא מוכיח את צדקת הדרך של אף צד. לא של מפלגות משמאל, לא של המפלגות מימין. הלקח של הרצח צריך ללמד אותנו איך לנהל את הוויכוח בין שמאל לימין ומה גבולות הגזרה של הוויכוח. בשום מצב ובשום תנאי לא מרימים יד איש על רעהו...

אנחנו רוצים שכל אזרחי ישראל ירגישו רצויים. כל המגזרים במדינת ישראל, בין שיש להם ייצוג בקואליציה ובין שאין להם ייצוג בקואליציה - אתם רצויים."

דברי נפתלי בנט נוגעים בחטאי החברה הישראלית.

- לפי הלקחים שהוא מפיק, במה חטאה (או חוטאת) החברה הישראלית?
- בנט מצייין שני לקחים, איזו התנהגות מנסה כל לקח למנוע?

הרב שי נווה, ארגון יחד (“מקור ראשון”, 17.10.21)

אני זוכר את חוסר האונים, את הכאב, את המבוכה והשאלה מה עושים עם זה. אינני חושב היום, וגם לא חשבתי אז, שיש כאן צודקים וטועים, זה בכלל לא העניין. איננו עוסקים בשאלה מי צודק יותר - נביאי השלום או מיישבי הארץ. מה שחשוב זה הפער, הבדלי התפיסה והיעדרה המוחלט של תקשורת בלתי אמצעית בין מגזרים, אנשים וקבוצות שונות בציבור הישראלי. הפער הזה הפך עבורי ועבור רבים נוספים למנוע חיפוש, מעין גוגל כזה שמבקש למצוא וליצור חיבורים.

רצח רבין וכל רעשי המשנה שלו, מהווים עבורי נביעה בלתי פוסקת של אנרגיה ליצירת מפגשים ודיאלוגים. כי אין ברירה, כי אין לנו עם אחר. ברובד עמוק יותר, אני יודע שהדיאלוג הזה הוא לא בדיעבד, ואינו תוצאה של וויתור או פשרנות במצב שבו אין ברירה. זו אמונה גדולה שרק החיבור בין השונים בעמנו יכול ליצור את יהדות שיבת ציון השלישית. זו ידיעה, שממש כמו שנישואין בתוך המשפחה מסוכנים לגנטיקה, כך הקיבעון המחשבתי בתוך תיבת תהודה הומוגנית, מסוכן לסקרנות, ליצירתיות וליהדות.

כהמשך ישיר לכך, לפני שנתיים, קבלתי גם החלטה אישית, מקצועית, שנבטה אז, לפני למעלה מעשרים וחמש שנה. אני זוכר את הרגעים הללו שהזדעזעתי מכך שאין לי חבר תל אביבי, שכולי ירושלמי שכל חבריו הקרובים הם דתיים על הרצף. ממש עברתי על אנשי הקשר בטלפון וניסית למצוא חילוני אחד לרפואה, ופשוט לא מצאתי. אחרי כמעט עשרים שנים טובות ומוצלחות בתחום החינוך בחממה הנעימה של הציונות הדתית, החלטתי שאני רוצה לצאת. עזבתי את מקום עבודתי והצטרפתי לארגון יחד, שעוסק ביהדות ישראלית קהילתית בלתי מגזרית. הצטרפתי מתוך בעירה פנימית התובעת ממני להזיז במילימטר אחד את הקרחונים הישראליים המתרחקים זה מזה. מתוך תודעה היסטורית של פיצול הבית הראשון וחורבן הבית השני, מתוך חשש ששוב ההיסטוריה עלולה לחזור על עצמה, הצטרפתי לעשייה המבקשת להגדיל את המשותף.

רצח יצחק רבין היה קריאת השכמה, הוא חייב אותנו אז, כמו היום, לעשות משהו ברמה האישית. לעבור על רשימת אנשי הקשר ולנסות להרחיב אותה.

בפסקה השנייה מתייחס הכותב לדיאלוג בין המגזרים.
מהי לדעתו הסכנה בהיעדר דיאלוג?

בדקו את רשימת אנשי הקשר אצלכם בטלפון:
כמה אנשי קשר שלכם שונים מכם באופן משמעותי? במה אתם שונים מהם?
איך אפשר להרחיב את הרשימה?
אילו הזדמנויות יש לכם לפגוש את מי ששונה מכם?

הכותב מתאר חוויה אישית ומסקנה אישית.
על איזו החמצה אישית הוא מתחרט? מה המסקנה שלו?

חנן בן-ארי וקרן פלס | ויקיפדיה

כמה נוח לזרום עם המוח בהתניות אוטומטיות שלא דורשות לטרוח, רק לתייג ולנבוח, להסית ולזבוח לאלילי הרייטינג אייטמים בכל הכוח, הכול כבר מסודר לנו בראש מגירות-מגירות, לא ניתן למציאות להפריע לנו לראות, שכל שמאלני הוא בוגד, כל ערבי מחבל מתאבד, כל חרדי הוא שודד, וכל המתנחלים רצחו את רבין, כל תל אביב טבעונית, כל נתיבות מסורתית עממית, כל הדתיים פרימיטיביים עם ציצית, ועל הדרך מחקו את דארווין.

אל תכלאוני בשום כלוב,
אל תסכמו אותי בוויקיפדיה,
אני הכול, אני לא-כלום,
אור אינסוף לבוש בגוף,
אז אל תכלאוני בשום כלוב.

תקראו לי דון קישוט שמעז לקרוא תיגר,
שימו לי פרס על הראש וגיליוטינה בכיכר,
השדים זמנם עבר והמלך הוא עירום,
תמחקו את כל מה שידעתם עליי עד היום.

לא אני לא המתנחל, לא נציג של אלוהים,
לא דוס שמדיר נשים, לא גשר בין המגזרים,
יישרפו המגזרים, תשרפו דעות קדומות,
לכל אחד יהיה סיכוי לכתוב את הסיפור שלו.

כי אם הכול גלוי וידוע מראש קלישאות-קלישאות,
לא ניתן למציאות להפריע לנו לראות,
שכל מזרחי מקופח, כל חילוני הוא כופר מלוכלך,
כל הנשים למטבח, וכל הרוסים הרוסים על סטאלין,
כלו כבר כל הקיצים, כל חבר כנסת קופה של שרצים,
כל האתיופים רצים, ואלו שלא שרים עם רייכל.

אל תכלאוני בשום כלוב
אל תסכמו אותי בוויקיפדיה.

- במה דומה הויקיפדיה לכלוב? מה דעתכם על ההשוואה? ?
- במה חוטאת החברה הישראלית לפי השיר? ?
- האם המושג 'חטא' מתאים להתנהגות הזאת? ?
- האם גם מי שלא מתוייג נפגע מהתיג של קבוצות אחרות בחברה? כיצד? ?
- "אל תסכמו אותי בוויקיפדיה" - איך הכותב כן רוצה שיתייחסו אליו? ?